

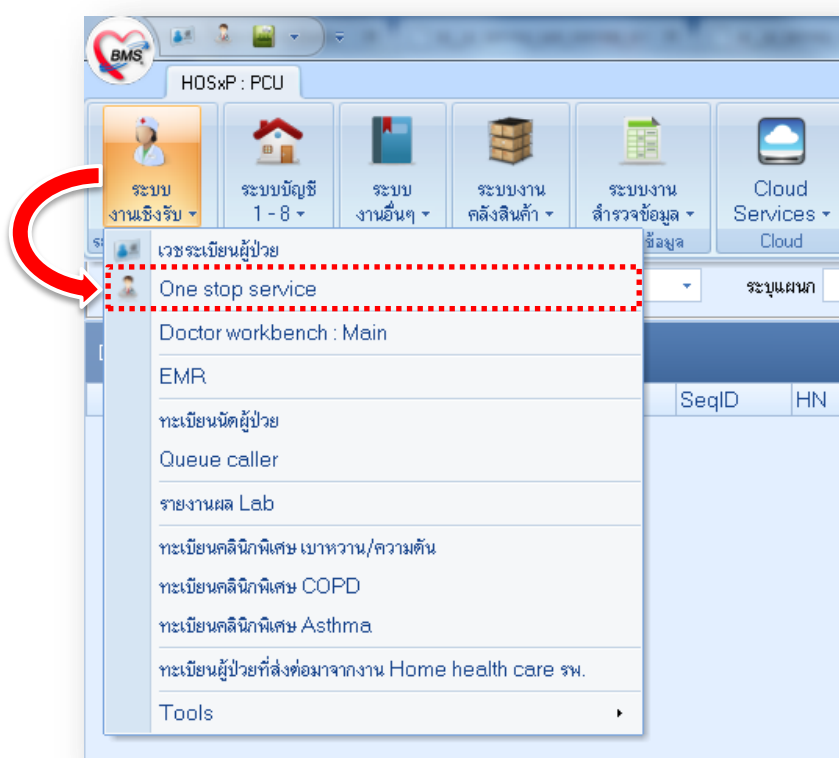
คู่มือบันทึกข้อมูลการค้นหาต่อกระจกในผู้สูงอายุ จังหวัดอุดรธานี
สำหรับโปรแกรม HOSxP และ HOSxP PCU
(ปรับปรุงล่าสุด 26 กุมภาพันธ์ 2560)

โดย สุพัฒนา ปิงเมือง
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลฝักตบ อำเภอนongหาน จังหวัดอุดรธานี

ตามที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี ได้มีนโยบายให้มีการจัดทำโครงการค้นหาต่อกระจกในชุมชน ปี 2560 ขึ้น เพื่อให้มีการบันทึกข้อมูลที่ถูกต้องเป็นแนวทางเดียวกัน คปสอ.หนองหาน-กู่แก้วจึงได้จัดทำคู่มือการบันทึกข้อมูลการคัดกรองการมองเห็น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบันทึกข้อมูลการค้นหาต่อกระจกในผู้สูงอายุสำหรับโปรแกรม HOSxP และ HOSxP PCU ขึ้น โดยคู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นตามแนวทางการบันทึกข้อมูลของ รพ.สต.ฝักตบ เท่านั้น ไม่ถือเป็นมาตรฐานที่ทุกแห่งต้องปฏิบัติตาม

ในการบันทึกข้อมูลในโปรแกรม HOSxP PCU นั้น ให้เข้าไปทำการบันทึกข้อมูลผ่านระบบงานเชิงรับเมนู One stop service ตามรูปที่ 1 หากเป็นโปรแกรม HOSxP ก็สามารถบันทึกผ่านเมนูส่งตรวจได้ตามปกติ

รูปที่ 1 การเข้าใช้งานเมนู One stop service

หลังจากเลือกผู้มารับบริการและส่งตรวจแล้วจะเข้ามาสู่หน้าบันทึกข้อมูลการรับบริการตามปกติ หลังจากนั้นให้ทำการบันทึกข้อมูลการซักประวัติตรวจร่างกายให้ครบถ้วนแล้วทำการบันทึกข้อมูลการตรวจสายตา โดยเข้าไปที่ปุ่ม **ตรวจสายตา** โดยจะอยู่บริเวณ Physical Exam ตามรูปที่ 2 หรือหากเป็นโปรแกรม HOSxP สามารถเข้าไปลงผลการตรวจได้ตาม รูปที่ 3

The screenshot shows the 'TOneStopServiceMainForm' window. The 'Visit List' tab is selected. Patient information includes HN 0011388, name นายสุพัฒน์ ปิงเมือง, age 31, sex Male, and address ต.ปะโค อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี. The 'Physical Exam' section is expanded, and the 'ตรวจสายตา' (Eye Exam) button is highlighted with a red dashed box and a red arrow pointing to it.

รูปที่ 2 ปุ่มตรวจสายตาเพื่อลงบันทึกผลการตรวจ VAใน HOSxP PCU

The screenshot shows the HOSxP interface. The 'Screen' menu is open, and the 'Eye Screen' option is highlighted with a red dashed box and a red arrow pointing to it. The interface displays patient information and various examination results.

รูปที่ 3 ปุ่มตรวจสายตาเพื่อลงบันทึกผลการตรวจ VA ใน HOSxP

จากนั้นจะมีหน้าต่างที่ใช้บันทึกผลการวัดสายตาแสดงขึ้นมา ให้ทำการบันทึกผลที่ได้จากการตรวจวัดสายตาลงในช่องต่างๆดังนี้

รูปที่ 4 หน้าต่างบันทึกผลการตรวจวัดสายตา

- ช่องที่ ❶ บันทึกค่าที่ได้จากการวัด เช่น 20/100 , 20/70 , FC , HM เป็นต้น
- ช่องที่ ❷ บันทึกค่าในกรณีที่อ่านได้ไม่ครบแถว ให้ใช้ลงค่าเป็น “ - ”(ลบ) หรือครบแถวแล้วอ่านแถวอื่นเพิ่มได้ให้ลงค่าเป็น “ + ”(บวก)
- ช่องที่ ❸ ใช้คู่กับช่องที่ 2 บันทึกค่าเป็นจำนวนตัวอักษรที่ไม่ได้ในแถวนั้นหรือที่ครบแถวแล้วอ่านเพิ่มได้ในแถวถัดไป ลงค่าเป็นตัวเลข 1 – 3
- ช่องที่ ❹ ใช้คู่กับช่องที่ 1 ในกรณีที่ช่องที่ 1 บันทึกค่าเป็น FC (finger count) โดยให้ระบุว่ามีนิ้วได้ในระยะเท่าใดเป็นจำนวนเต็ม โดยมีหน่วยเป็นฟุตหรือเมตร
- ช่องที่ ❺ ใช้คู่กับช่องที่ 4 เพื่อระบุหน่วยที่ใช้ในการวัดในช่องที่ 4 โดยหน่วยเป็นฟุต ลงค่าเป็น F หน่วยเป็นเมตร ลงค่าเป็น M
- ช่องที่ ❻ บันทึกค่าที่ได้จากการวัดโดยใช้ pin hole เช่น 20/100 , 20/70 เป็นต้น
- ช่องที่ ❼ บันทึกค่าโดยใช้ pin hole ในกรณีที่อ่านได้ไม่ครบแถว ให้ใช้ลงค่าเป็น “ - ”(ลบ) หรือครบแถวแล้วอ่านแถวอื่นเพิ่มได้ให้ลงค่าเป็น “ + ”(บวก)
- ช่องที่ ❽ ใช้คู่กับช่องที่ 7 บันทึกค่าเป็นจำนวนตัวอักษรที่ไม่ได้ในแถวนั้นหรือที่ครบแถวแล้วอ่านเพิ่มได้ในแถวถัดไป ลงค่าเป็นตัวเลข 1 – 3
- ช่องที่ ❾ ใช้คู่กับช่องที่ 6 ในกรณีที่ช่องที่ 6 บันทึกค่าเป็น FC (finger count) โดยให้ระบุว่ามีนิ้วได้ในระยะเท่าใดเป็นจำนวนเต็ม โดยมีหน่วยเป็นฟุตหรือเมตร
- ช่องที่ ❿ ใช้คู่กับช่องที่ 9 เพื่อระบุหน่วยที่ใช้ในการวัดในช่องที่ 9 โดยหน่วยเป็นฟุต ลงค่าเป็น F หน่วยเป็นเมตร ลงค่าเป็น M

หลังลงผลการตรวจเสร็จแล้วให้กดบันทึกเพื่อกลับไปหน้าบันทึกข้อมูลการรับบริการตามปกติแล้วทำการบันทึกรายละเอียดการตรวจรักษาได้แก่ การวินิจฉัยและหัตถการโดยในการวินิจฉัยให้กำหนดรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ตรวจคัดกรองแล้วผลการตรวจปกติ ให้ลงผลการวินิจฉัยด้วยรหัส **Z010** (Examination of eye and vision) เป็น **Principle Diagnosis** เพียงรหัสเดียว
2. ในกรณีที่ตรวจคัดกรองแล้วมีผลการตรวจผิดปกติด้วยให้ลงผลการวินิจฉัยด้วย รหัส **Z010** (Examination of eye and vision) เป็น **Principle Diagnosis** แล้วตามด้วย
H540 (Blindness, both eyes) ในกรณีที่มองไม่เห็นหรือตาบอด 2 ข้าง
H541 (Blindness, one eye, low vision other eye) ในกรณีที่ VA ของตาข้างหนึ่งน้อยกว่า 10/200 และตาอีกข้างอยู่ระหว่าง 20/70 - 10/200 หรือมองไม่ชัด (มองไม่เห็นระยะ 3 เมตร)
H542 (Low vision, both eyes) ในกรณีที่ VA ของตาทั้ง 2 ข้างอยู่ระหว่าง 20/70 - 10/200 หรือมองไม่ชัด (มองไม่เห็นระยะ 3 เมตร)
H543 (Unqualified visual loss, both eyes) ในกรณีที่ VA ของตาทั้ง 2 ข้างมากกว่า 20/70
H544 (Blindness, one eye) ในกรณีที่ VA ของตาข้างหนึ่งน้อยกว่า 10/200 และตาอีกข้างเท่ากับหรือมากกว่า 20/70
H545 (Low vision, one eye) ในกรณีที่ VA ของตาข้างหนึ่งอยู่ระหว่าง 20/70 - 10/200 แต่ของตาอีกข้างหนึ่งเท่ากับหรือมากกว่า 20/70
H546 (Unqualified visual loss, one eye) ในกรณีที่ตาข้างหนึ่งน้อยกว่า 20/70 แต่ตาอีกข้างหนึ่งอยู่ระหว่าง 20/70- 20/200
H547 (Unspecified visual loss) การสูญเสียการมองเห็นที่ไม่ระบุรายละเอียด
H549 (Unspecified visual impairment (binocular))
เป็นประเภทการวินิจฉัยอื่นๆ (Other) รวมด้วย
3. ในกรณีที่ตรวจแล้วพบว่าเป็นต้อกระจกร่วมด้วยให้ลงผลการวินิจฉัยด้วยรหัส H259 (Senile cataract, unspecified) เป็นประเภทการวินิจฉัยอื่นๆ (Other) รวมด้วยอีก 1 รหัส

หลังจากลงผลการวินิจฉัยเสร็จให้ทำการบันทึกหัตถการ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการตรวจวัดสายตาเองโดยให้เลือกหัตถการเป็น การตรวจวัดสายตา (Visual acuity test) ICD-10-TM รหัส 939-02-00 รายละเอียดตามภาพที่ 5 และ 6 ตามลำดับ

การวินิจฉัย Medication หัตถการ สรุปค่าใช้จ่าย ข้อมูลการส่งต่อ การนัดหมาย ทันตกรรม ตัวเลือกการพิมพ์ ลงผล Lab Vaccine การคัดกรอง ภาพถ่าย ตรวจยืนยันโรคเรื้อรัง

ผู้ตรวจรักษา สุธิพัฒนา ปิงเมือง สถานะปัจจุบัน ☐ ได้รับการตรวจสุขภาพ ตรวจแรงงานต่างด้าว

Short code การแพ้ยา

ลำดับ	ICD10	ชื่อโรค	Diag T	ชนิดการวินิจฉัย
1	Z010	Examination of eyes and vision	1	Principal Diagnosis (การวินิจฉัยโรคหลัก)
2	H259	Senile cataract, unspecified	4	Other (การวินิจฉัยอื่นๆ)
3	H545	Low vision, one eye	4	Other (การวินิจฉัยอื่นๆ)

Diag Text

☐ พิมพ์ Sticker ยา

รูปที่ 5 ตัวอย่างการบันทึกผลวินิจฉัยที่พบความผิดปกติ

การวินิจฉัย Medication หัตถการ สรุปค่าใช้จ่าย ข้อมูลการส่งต่อ การนัดหมาย ทันตกรรม ตัวเลือกการพิมพ์ ลงผล Lab Vaccine การคัดกรอง ภาพถ่าย ตรวจยืนยันโรคเรื้อรัง

เจ้าหน้าที่	หัตถการ	ตำแหน่ง	เวลาเริ่ม	เวลาเสร็จ
สุธิพัฒนา ปิงเมือง	การตรวจวัดสายตา(Visual acuity test)	การตรวจวัดสายตา	27/2/2557 13:00:12	27/2/2557 13:12:12

Diag Text

☐ พิมพ์ Sticker ยา

รูปที่ 6 ตัวอย่างการบันทึกการทำหัตถการการตรวจวัดสายตา ในโปรแกรม HOSxP PCU

หลังจากนั้นให้ทำการบันทึกข้อมูลส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค ที่เมนู งานอื่นๆ >> Special Project
 เพิ่มการให้บริการแล้วเลือกบันทึกรายการจากผลการตรวจโดยให้รหัสตามรหัสมาตรฐานเพิ่ม SPECIALPP
 โดยให้ใช้รหัสดังนี้

- 1B1250 การตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อกระจกในผู้สูงอายุพบว่าไม่มีปัญหา
- 1B1251 การตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อกระจกในผู้สูงอายุพบว่ามีความผิดปกติให้คำแนะนำและรักษา
- 1B1252 การตรวจคัดกรองความเสี่ยงต่อกระจกในผู้สูงอายุพบว่ามีความผิดปกติส่งไปรักษาต่อ

***** ในกรณีที่ต้องการบันทึกผลการตรวจวัดการมองเห็นในระยะ 3 เมตรโดย อสม. ให้ใช้รหัส

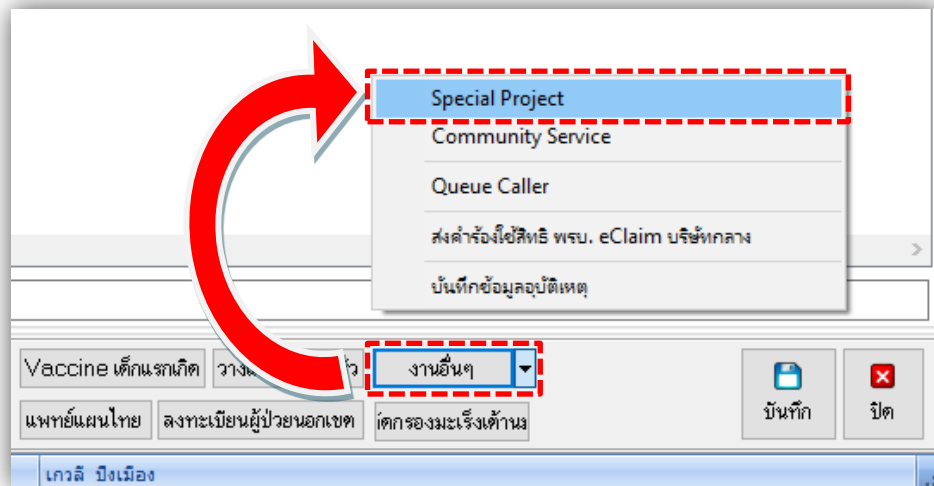
1B1243 การตรวจคัดกรองสายตาระยะไกลในผู้สูงอายุพบว่าไม่มีปัญหา

1B1244 การตรวจคัดกรองสายตาระยะไกลในผู้สูงอายุพบว่ามีปัญหาให้คำแนะนำและรักษา

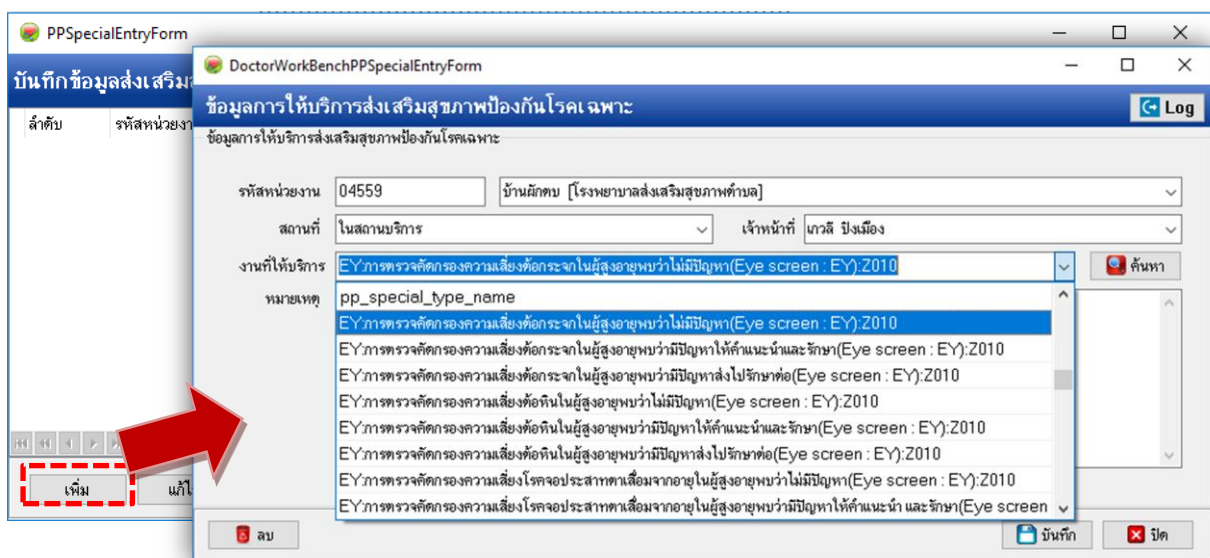
1B1245 การตรวจคัดกรองสายตาระยะไกลในผู้สูงอายุพบว่ามีปัญหาส่งไปรักษาคือ

โดยหาพบว่า มีผลการวัดการมองเห็นในระยะ 3 เมตร มีความผิดปกติ คือมีการให้รหัส 1B1244 หรือ 1B1245 ให้ทำการบันทึกผลการตรวจวัดค่า VA ตามตัวอย่างรูปที่ 4 โดยให้ลงผลข้างที่ผิดปกติเป็น 20/100 (ในกรณีหน่วยเป็นฟุต) เพื่อเป็นการแยกว่าตาที่ตรวจแล้วพบว่าการมองเห็นระยะไกลผิดปกติคือข้างไหน และให้ทำการวินิจฉัยโดยใช้รหัส Z010 เป็น Principle Diagnosis เพียงรหัสเดียว

โดยลงรายละเอียดตามตัวอย่าง ตามรูปที่ 7 – 8 ด้านล่าง

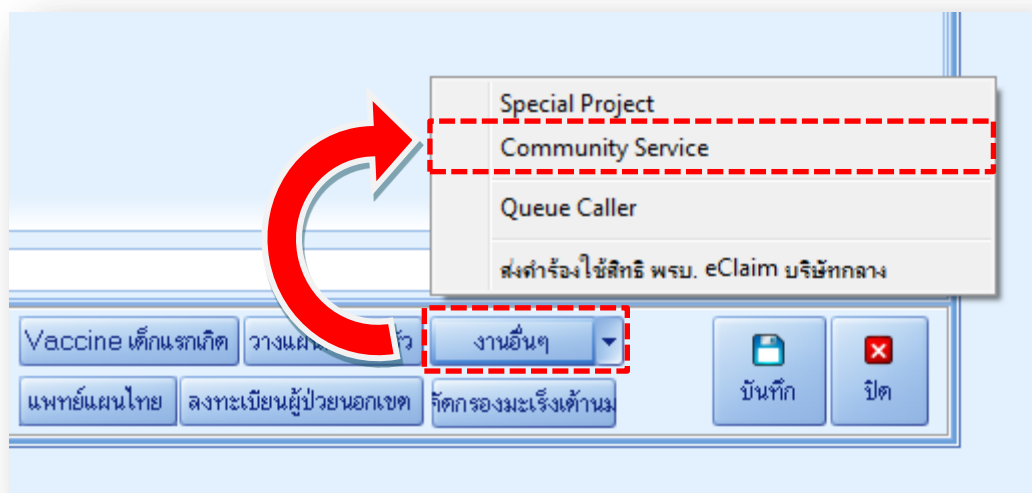

รูปที่ 7 เมนูการบันทึกข้อมูล Special Project

รูปที่ 8 บันทึกกิจกรรมการตรวจตาในผู้สูงอายุตามผลการตรวจ

หากเป็นการออกตรวจวัดสายตาในชุมชนให้ทำการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการให้บริการปฐมภูมิในชุมชน ประเภทบริการรายบุคคล (Community service) เพิ่มเติม โดยให้บันทึกเป็น การตรวจคัดกรองความเสี่ยง/เฝ้าระวังในผู้สูงอายุอื่นๆ รหัส ICD-10-TM 1B128 บันทึกเพิ่มที่ปุ่ม งานอื่นๆ บริเวณด้านล่างของหน้าริมด้านขวา หลังจากนั้นเลือก Community Service แล้วบันทึกรายละเอียดต่างๆ คือ ประเภทบริการเจ้าหน้าที่ และวันที่ให้บริการให้ครบดังรูปที่ 9 และ 10

รูปที่ 9 เมนูการบันทึกข้อมูล Community Service

ลำดับ	บริการ	เจ้าหน้าที่	วันที่/เวลา บันทึก
1	การตรวจคัดกรองความเสี่ยง / เฝ้าระวังในผู้สูงอายุ อื่น ๆ	สุพัฒนา ปิงเมือง	27/2/2557 23:37:32
* 2			

รูปที่ 10 การบันทึกข้อมูล Community Service

หนังสืออ้างอิง

รศ.พญ.นภาพร ตนานุวัฒน์. (2551). *การวัดระดับสายตาและการตรวจจอตา (Visual Acuity and Ophthalmoscopy)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2557. จาก <http://www.medicine.cmu.ac.th/dept/eye/lecture301.pdf>

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *บัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศฉบับภาษาไทย เล่มที่ 1* โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *บัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศฉบับภาษาไทย เล่มที่ 2*. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *บัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศฉบับภาษาไทย เล่มที่ 4* โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดเก็บและจัดส่งข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข Version 2.2 (กันยายน 2559) ปีงบประมาณ 2560. ห้างหุ้นส่วน เอสพี ก๊อปปี้ปริ้น. พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤศจิกายน 2559